

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyiltéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 arendjében részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

FELBŐLŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Az új hercegprimás.

A magyar római katolikus egyház fejedelmévé, esztergomi hercegprimássá a magyar apostoli király dr. Csernoch János kalocsai érseket nevezte ki a római szentszék hozzájárulásával.

Bennünket, Barsvármegyét, különösen annak Lévától délre eső részét, a kinevezés a legközelebről érint, mert hiszen vármegyénknek ez a része az esztergomi dioecesishez tartozik s így az esztergomi érsek nemcsak, mint Magyarország hercegprimása, de mint az esztergomi egyházmegye megyés püspöke közvetlen egyházi fejünk.

Dr. Csernoch János hercegprimás közéleti szereplése ismeretes mindnyájunk előtt. Tudjuk, hogy a saját erejéből hatalmas akaraterővel s nemes ambícióval küzdötte fel magát az egyházi hierarchia lépcsőjén fokról-fokra Magyarország hercegprimási székébe. Egyházának és hazájának szentelte egész erejét, életének minden napját az ezekért való kitartó és odaadó munkásságban töltötte s ép ezért az egyház és a haza jutalmul új méltóságába ültette.

Az isteni Gondviselés különös kegyelméből megérte azon örömet, hogy férfit munkásságának teljében, életerejének teljes birtokában vehette át a hercegprimási széket, miélfogva ugy egyháza, mint hazája a legszebb reményeket fűzik működéséhez annál is inkább, mert eddigi élete és munkássága a legnagyobb biztosíték nekünk a jövőre.

Mint esztergomi kanonok és országgyűlési képviselő, mint püspök és kalocsai érsek mintaképe volt a munkásságnak, amelynek alapját az egyházhoz való hű ragaszkodás és a magyar haza szeretete képezte. És e tekintetben iáradtságot nem ismert azt tartván, hogy mint egyházi jó példával járjon mindenkor elől az egyházmegye papsága előtt. S mivel munkabíró ereje nagy és nemes dolgokra aspirálta, a közélet minden fázisában élénk tevékenységet fejtett ki s részt kért mindabból, hol nemes célok nagy tetteket követeltek az önfeláldozó hazafiaktól. S ő mindenütt hiven és becsületesen megállotta helyét, mert minden tettét erős meggyőződés és hazaszeretete vezette. És épen azért, mert szeretete hazáját, szeretete és mindig megbecsülte annak népét, amire legfőbb bizonyítékul szolgálhat a kalocsai egyházmegye, amely jótéteményeinek számtalanságát élvezte. Bizonyossága annak, hogy a nép igazi

atyjának tekinti magát és hogy hiva a demokráciának az, hogy szívvvel lélekkel felkarolta a népsegítésnek azt a módját, mely a nagyobb birtokok parcellázása által akarja a szegény népet földhöz s ezáltal vagyonhoz juttatni s igyekezett egyeseket a hazai rögszeretete által lekötöni.

Bőkezűségét egyházmegyéje papsága is áldva fogja emlegetni, mert nyugdíjkat rendezte. Szóval: ő nemcsak hirdette, de gyakorolta is a szeretetet.

Most, hogy hozzánk, mint az ország hercegprimása visszatér, régi egyházmegyéje hódoló tisztelettel köszönti. Hosszu évek során keresztül ott láttuk általánosan tisztelt alakját Simor, majd Vaszary primások oldalán, szerényen, de buzgóan dolgozva egyháza és hazája felvirágzásán; most élére kerülve hatalmas egyházának, szeretettel fordul feléje az egyházmegyének minden fia, mert tudja, hogy bölcsesége és szeretete záloga az egyházmegye jövő felvirágzásának.

Nekünk külön is egyházi főpásztorunk és így hozzá e tekintetben is közelebb állunk s ezért kétszeres a mi örömünk, amidőn őt a magyar Sion ormán főpapi méltóságában üdvözölhetjük, mert tudjuk, hogy egyházmegyéje érdekei nála mindenkor hathatós partfogót találnak, aki lankadatlan munkakedvvel, meleg szeretettel és aldozatkészséggel fogja vezetni egyházmegyéjét a boldogulás virányai felé.

A Balkán és érdekeink.

Folytatás.

A magyar ipar a Balkán-félsziget felé mint kivitelezés, Baross Gábor idejében kezdődik, amikor is ügynökségek és mintaraktarak több városban állítottak föl. A forgatóke nélkül dolgozó ügynökségek igen jól működtek, mert sok magyar céget vittek be a Balkán egyes piacaira s még nagyobb a lendület akkor, amikor a kereskedelmi kormány az ügynökségek összekelését állami támogatással a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaságra bizza. Ennek az ön az eredménye, hogy az évi forgalom vagy 12—13 millió K értéket képviselt; sőt 1910. összes kivitelünk már jelentékeny emelkedést mutat különösen Románia és Törökország felé. 1909. az európai Törökországba való kivitelünk értéke 13 millió K-ról 24 millió K-ra; ázsiai Törökország pedig 6 millió K-ról 11·5 millió K-ra emelkedett, míg a Szerbiába való kivitelünk csökkenését a vámháború okozta. Még 1911. is meghaladja a 100 millió K értéket kivitelünk, mely pedig a

vámkülföldre irányuló összes kivitelünknek épen a harmadrésze.

Ismeretes, hogy a nyugati vámkülföldre leginkább csak nyereszterményeket viszünk ki, a Balkánba azonban inkább ipari cikkeket, mint pld. cukrot csak Törökországba 1910. árukban, 11% os vámfizetés mellett 24·81 millió K értékűt vittünk ki; a gépiparban különösen Románia és Bulgária igen hálados piacunk, sőt 1910. a textil áruból is tekintélyes mennyiséget vittünk ki mintegy 6 millió K értékűt; a vasiparból 3 millió K, bőriparból vagy 2 millió értékűt; kivittünk még továbbá fabútort, cementet, malátát, papírost, kefekötő árukat, üveget, sört, hántolt rizst, lámpát, parkettet, kaucsuk áru, műfát stb.

Ausztria kivitele a Balkánba vagy 300 millió K értéket tesz ki, ami reánk nézve szerencse; mert máskülönb iparcikkeit még nagyobb mértékben dobna a magyar piacra, mi mindenesetre a magyar iparnak volna az ártalmára. Az utóbbi időkben egyes magyar cégek vetették meg a lábukat a Balkánon. Ilyen a Ganz-cég villamosági berendezésével s magyar pénzüzetek, bankok alapításával.

Kivitelünk legfontosabb cikkei a cukor, szesz s vasgyártmányok, természetesen csak készpénzfizetés mellett; míg a textilárúk termelői s a mezőgazdasági gépgyárosok a nagy verseny miatt 3—12 havi hitelt kénytelenek engedélyezni. Az olasz-török háború sokat ártott kivitelünknek s általában a piacok az utóbbi időkben nagyon megromlottak a pénzdrágaság s a bankok hitelmegevonása folytán és valóságos akutválság lett belőle.

A Balkán mozgósítás a hirszolgalatot is megszakitotta s még a nemzetközi táviró s távbeszélő is csak korlátolt mértékben állanak rendelkezésre, ami mindenesetre a forgalomra csak bénítólag hathat; s vasútak sem állanak a közgazdaság szolgálatában s a posta is csak korlátolt keretben működhet, vagyis a Nyugat a Kelettel nem közlekedik s így az összes áruforgalomban a stagnáció és a torlódás állott be. Már pedig hazánknak a Kelet és a Nyugat közt közvetítő szerepe van, amennyiben a gazdasági nyugati államoknak mintegy fuvarosa s ipari termelője. A balkáni piacnak eddig tehát csak szállítói vagyunk s így a jövődelünk is a háborút valóban érzékenyen csökkentik; míg Ausztria dacára, hogy a balkáni államokkal közvetlen üzemszédségben nincs, azért mégis kivitele ötszörösen haladja meg a miénkét, amely körülményre még az is kedvezőleg hat, hogy ott a postai tarifák tekintetében bárminő távolságra, hazánkon keresztül egységes díj van megállapítva. Ugyanis a díj nem nagyobb, mint a csomagdíj, melyet a belföldi forgalomban 75 kilométernél nagyobb távolságra szóló csomagok után fizetünk.

A háború miatt elmaradt a szerb húsimport és nehézség támadt a román húsimport tekintetében is, mit a vasúti szállítás is megnehezít; mert az állami vasutak személyvonataihoz kapcsolt kocsikban románhúst tovább szállítani nem szabad, azt adván okul, hogy a pálya a „Porta Orientalis” felé igen meredek s így a behozatal is meg lesz drágítva.

Ausztria és Németország fejlettebb iparát, akarva-nem akarva, tarifális viszonyaink is támogatják s megelőzik hazánkat. Még Franciaország is megelőzött bennünket divatáruikkal és selyemgyártmányával, valamint a kicsi Svajc s újabban Olaszország is elénkbe akar jutni. Tehát csomagkivitelnél tekintetében az öökdi helyre jutunk s így az anexio utóizét hazánknak kell éreznie, mihez az is járul, hogy a balkáni államokkal pénzforgalmunk mérlege sem mindig kedvező.

Gazdaságilag bennünket a balkáni államok közül Szerbia érdekel elsősorban, melynek 1911. importja 111.5 millió frank értékű volt, de amelyből a Monarchiára csak 19.0/0 esett s mely már csak földrajzi helyzeténél fogva is természetes piacul szolgál és a szerb lakosság vásárló képességének az izmosodásával, mezőgazdasági cikkeit szívesen szokta venni. A kereskedelmi szerződés életbe lépte óta, hazánk a vezető szerep a két ország között s a gazdasági érintkezés tekintetében megvan az összhang. Szerbia agrár-állam s így a mi iparcikkeinkért cserében mezőgazdasági terményeit szállítja nekünk. A kivitel s behozatal helyes egyensúlyban vannak egymással. Szerbia 1911. csak szilvaizt termelt 4 millió K értékben, állatállománya szép, bányászata fejlődésben van és ipara is emelkedőben.

De tekintsünk messzebb is. Bizony, jó volna, ha volna közvetlen hajóösszeköttetés Dél-Oroszországgal is. Nálunk ugyanis az olcsó vizen való szállítás hiányzik, tehát a magyar s az osztrák ipar Dél-Oroszországban nagy küzdelmet folytat, mert

gyárosaink nem képesek a versenyre kelni. A német, angol, francia iparnak közvetlen hajójárataik állván rendelkezésre, a kombinált Levante-díjtételekkel (5 shilling tonnánként és szerződés nélkül 10 K métermázsánként) olcsó szállítási díjakat biztosít Noworossziskig. Oroszország délkeleti része s az északkeleti Kaukázusnak a kereskedelmi központja Rostow, mely ma Oroszországnak a legnagyobb piaca, nagy felvevő képességgel, kimeríthetetlen földi kincseivel s így a külföld olcsó szállítási díjtételekkel juthat oda, míg a magyar-osztrák export, a rontó hatással bíró átrakásokra van utalva s a Levante-díjzabásnak a szállítási kedvezményeit nem képes úgy kihasználni, mint a fentebb említettek.

Odessa és Batum közt hazánkra s Ausztriára nézve a kereskedelem-politikai szempontból való közvetlen hajóösszeköttetés hiányzik; mert még a Dunagőzhajózás sincs előyünkre, amennyiben sokáig tart a szállítás, drága az és átrakással is jár. Taganrokkal s Noworossziskkal közvetlen hajóösszeköttetést kellene létesíteni akár a Dunagőzhajózással vagy az osztrák Loyddal kombinálva, vagy pedig mint teljesen külön járatok beállítva. Így a hajók, visszafelé is el volnának látva elegendő rakományal. Hogy melyek volnának az áru-nemek s az árú-mennyiség, előre nem jósolható meg; mert az illető cégek féltékenyek s üzleti titkokat elárulni nem szoktak s a hivatalos statisztika meg zsinórmértékű úgy sem szolgálhat. Ez az oka annak, hogy a kimutatások a származási helyet ugyan kimutatják, csak hogy köztük hazánkat vagy Ausztriát nem találhatjuk meg, mert Odessában a tengeren érkező szállítmány már elvámoltatik s így Taganrogból és Noworossziskban már nem szerepelhet mint import.

Novorosszisk Észak-Kaukázus egyik becsakadó kikötője, mely mindig használható, míg az Odessa-taganrogi hajóösszeköttetés az Asovi tenger jege miatt megszakad s így Rostowból ebbe a kikötőbe szállítanak. Ez

mind a Balkánnal van összeköttetésben, mert erősen lesz érintve.

A Balkán-félszigetre nézve a status-quo-politika megbukott s új helyzetek előtt állunk, áll Európa s így Berchtold gróf külügyi miniszterüknek a problematikus gondolatai s kifejezései egyelőre még nem érthetők.

Reánk nézve az a fő dolog, hogy a Balkánon kereskedelmi utunk nyitva tartassák, még pedig a szandzsák-vasút kiépítése, az aldunai áthidalás s a jó kereskedelmi szerződések útján s így ezek alapján iparkodjunk a balkáni országokat összeköttetésünkre minél bensőbbé tenni s abban a magyar érdekeket támogatni. Különösen ügyeljünk arra, hogy nemzetiségeink vonzálat megcserezzük okos eljárással. Az, hogy Románia földrajzi helyzetén alapuló jelentékeny érdekei kielegítést nyerjenek, talán nem mellékes, mert jó indulatára Erdély miatt nagy szükségünk van. Szóval, új helyzet előtt állunk. Nincs kizárva, hogy a politikai állandóság meg hozza a gazdasági állandóságot is részünkre a Balkánon. Csak más államoknak a beavatkozása ne zavarja meg a helyzetet s elsősorban Oroszországot. A Földközítenger a legveszedelmesebb objektum, mutatja az, hogy azon Angliának az összevont flottája 610000, Franciaországnak 480000, Olaszországnak 345000, Ausztria-Magyarországnak 180000 tonnát képvisel.

Ha visszagondolunk, hogy Törökország integritásának a fenntartása volt hajdanában a jelszó, de amelyen rést ütött az orosz-török háború, valóban sok tanulságos dolog állhat előttünk. Törökországnak belsőleg kellett volna már régen átalakulnia s összeszereznie a szükséges biztositani az emberi jogok élvezetét; orvosolni kellett volna a birodalom szervezetének a hibáit. S ez mind nem történt meg s így ne csodálkozunk, hogy érdekeink már nem fűződhetnek Törökország integritásához vagy a statu quo fenntartásához. A hiba ott volt, hogy csak Törökországnak a győzelemével számoltak

T A R C A.

Jelige: „é., sz., Loa'-m”.

Csokonay és Lillája.

Irtta: Farkas József.

Hangtalan, néma nyári éjjelen, midőn az eleven élet már nyugszik, elpihen, mikor a tele hold ezüst fényugara s a millió csillag ábrándos fényárja csillogó fátyolként lebeg a szőke Duna kies tájai felett — megjelennek akkor ők ketten, a két hív szerelmesek, hogy elpanaszolják egymásnak újra és újra azt, ami már rég elmúlt, azt ami úgy fáj, ami azonban már meggyógyult, behegedt: a zord halál diadalt ült az anyag felett. Most szerelmük szabad és végtelen a szellem-birodalom tiszta étherében s így híven eljöhhetnek éjjeli találkozára a csendes méla nyári éjjelen.

A két hív szerelmes: a halhatatlan lantos és a szépséges Lilla.

Az ifjú szemében a rég letűnt földi bánat fénye csillan, keszében a néma lant, szívében emesztő tűz hevit, — a régi szerelem lobogó szent lángja... s mintha a tovatűnő multnak képét látná újra, amikor a vére, az anyagi vér szerelmes szívében valóban is forra... oh az a kép, amikor remegett s boldog vala, ha csak közelben is volt Ő — a szépséges szerel-

mes — a csodás Lilla... Most újra ébr. d régi szenvedélye... szelleme rezek, teremő ereje — Lillája csókjától — új életre támad, alkotni újat s nagyot: dalolni Lillát, szerelmet, bánatot, bot és szabad hazát.

*

Irtak pedig az Urnak 1797. esztendejében,

Április havának egy zimankós napján estefelé járt már az idő, amikor egy szálás, pelyhes állú vándor-diák-féle, oldalán kopott fringijával, hóna alja alatt esőtől, hótól áztatott iromány-csomóval, szívében egy jó adag reménységgel nemes Komárom városába érkezett. Messziről és pedig az apostolok lován utazhatott, mert ruhája csupa sár volt. Mivel pedig az időjárás vala akkor igen változatos: hol esett, hol fagyott, — ennek következtében a kopott, de gazdagon sujtásozott dolmány keményre volt fagyva az ifju-szember karsú természetén. Bár a metsző tavaszi szél vadul simogatta vándordiákunkat és sápadt arcára vérrózsákat plántált — mindannak dacára tüvegét — melyen büszkén lobogott a kócsagtoll — ősi diák-szokás szerint hátra tolvá viselte. Magas homlokára, két oldalt fésülve, dú: szőke haj simult. Villogó szempárja határozottságot s dacos akaratot árult el.

Amint a városba érkezett, nemes Csé-

pán István fiskális uram lakása után keredezködött. Megmutatták neki a portát, melyen a fiatal doktor juris lakott s ő megkopogtatta fringijával a tárt kapu cifrás oldalát.

Ajtónyitás helyett egy ifjú fő jelent meg az utca frontjába eső ablakok egyikében. Amint megpillantotta az érkezőt, hanyat-homok sietett ajtóit nyitni érkező vendégének. S mialatt a házigazda sűrű kézsorongatás és ölegetés közepett tessékeli befelé nyilván kedves vendégét, azalatt bosszusan dörmögi az — hogy — a fránya látott olyan fiskálist, aki zárva tartja házat kliensei előtt.

Talán bizony azt hiszed fiskális barátom, hogy majd kliensek nélkül is benyeritenek hozzád a körmőci csikók?

— Nem hiszem én kedves präceptor uram, de annyit mondhatok neked, hogy éhen halhat ma Komáromban minden fiskális a kutyabőr mellett. Az országnak van most pöre az ördögös franciával, azt pedig karddal és ágyúval igazítják el. Nincsenek most Komáromban pörösködő emberek, csak felkelő nemesek, kik a vármegye által hirdetett gyűlésre sereglettek ide és poeta leányok, kik verselnek s kokárdát készítenek a nemes ifjaknak.

Azt hallottam még Pozsonyban, mondá a másik, hogy a vármegye gyűlést hívott

de az erő-viszonyok megváltozása s a tömegek vonzó ereje érvényesülésével és más eshetőséggel nem s így most már tarthatatlan állapotok fentartásának a kedvéért kár volna bonyodalmaiba keverednünk, hogy azokkal esetleg más népeknek a szabadságát elnyomjuk. Nekünk területi terjeszkedésre szükségünk nincs s így területi megállapodásokba ne is keverjük magunkat, kivéve Albánia önállóságának a kérdését. Oda törekedjünk, hogy az egész félszigeten a szabad közlekedés és kereskedés számunkra biztosítottassék. Hiszen termelő és vásárló államok alakulnak ott, még pedig életerős államok. Tanulhatunk tőlük. Megtanulhatjuk, hogy egy nemzet, amely egységesen kitart céljai mellett s azt is tudja, hogy mit akar; s az minden más akarathal hatalmasabb, mert halhatatlan s mert nemzedékeket állít az akarata mellett hadi sorba. Minden egyes nép számára olyan keret kell, amelyben kulturális tehetségét kifejteni képes és gazdagodni is tud. Egy országnak az életében a győzelemnek és a sikernek két legnagyobb elősege van: a korrupció s a lelkesedésnek a hiánya. Nekünk ma csak két vágyunk van: béke a Balkánnal s az országban dúló korrupciónak a megszüntetése. Ne feledjük, hogy az egész világon ma már új eszmék hódítanak s a nemzeteket a demokratikus haladás erőssé teszi.

Vizy Ferenc.

Vége.

Különlélek.

— Vármegyénk főispánjává a király Ő-félsége (mint a hivatalos lap vasárnapi száma jelenti), Keltz Gyula cs. és kir. kamarást, az aranyosmaróti választókerület orsz. képviselőjét nevezte ki, akinek beiktatása a december 12-iki évnegyedes rendes vármegyei közgyűlésen leendő. Keltz kinevezését már regisztráltuk lapunkban, s ezúttal csak arra a megjegyzésre szorítkozunk, hogy Barsvármegye nagynevű és országos tekintélyű főispánjainak sorozatá-

ban Keltz Gyula bizonyára méltó helyet fog elfoglalni, mert egyenes nyílt szívű férfinak ismerjük, ki nemcsak kötelességszerűleg vállalta ezt a megbízást, hanem állását nemes ambícióval és azzal az ideális törekvéssel foglalta el, hogy báró Kürthy Lajosnak megkezdett munkáját tovább folytassa s közöltünk a teljes egyetértést egészen kiépítse. És ez bizonyára sikerülni fog neki, ha egyforma szeretettel fogja gondozni vármegyénk minden kerületének érdekeit, hogy így Barsvármegye, mint a magyar nemzet! államtest egyik harmonikus tagja, régi tekintélyét s vezető szerepét visszanyerve, élő példaként álljon az országban. Ebből az alkalomból mi is szívélyesen üdvözlözzük új főispánunkat a nehézségek és a sok sikerrel bízta közpályán s kívánjuk, hogy nemes törekvéseit a megérdemelt siker koronázza. Az alispán által kiadott hivatalos értekezlet szerint Keltz Gyula főispán ur ömeltóságának folyó hó 12-én tartandó beiktatása a következő ünnepi sorrendben fog történni: 1. E hó 11-én este Aranyosmarót közönsége kiváltságással fogadják az érkező főispánt, utána 2. Fáklyás menet a vármegye székháza elé s ott a főispán üdvözlése. 3. 12-én reggel 10 óra körül gyülekezés a székház nagytermében. 4. 9 órakor indulás és ünnepi felvonulás fogaton a róm. kath. templomba, ott 5. Ünnepélyes istentisztelet. 6. 10 órakor a közgyűlésen a főispánnak ünnepélyes beiktatása. 7. 11 órakor a küldöttségek és tisztikarok tisztelegése. 8. 2 órakor társasbéd a Bars megyei Casino helyiségeiben, melyet a vármegye tisztikara rendez s melyen egy teretk ára 7 korona. A főispán titkári hivatala kéri, hogy a küldöttségek előre jelentkezni sziveskedjenek, hogy a kelő beosztás iránt intézkedhessék.

— **Közgyűlés.** A „Stefánia” árvabazat fenntartó Lovai négyzet folyó évi december hó 11-én, délután 4 órakor az arházban tartja évi rendes közgyűlést, melynek tárgyai: 1. Elnöki bejelentések. 2. Az ürességekben levő alelnöki és titkári alások betöltése. 3. Az 1913. évi költségvetés tárgyalása. 4. Egyesületi előterjesztés. 5. Esetleges sürgős ügyek és indítványok.

— **Kürthy Lajos báró bucsuzása.** Lapunk előző számaiban megírjuk már, hogy vármegyénk közönsége a törvényhatósági bizottságnak mult hó 30-án tartott rendkívüli közgyűlésen meghatározott ünnepség keretében vett bucsut Kürthy Lajos báró-ól,

melyen Csokonay vitéz Mihály csikóbőrös kulcsáró! szó ne esne — kívülről tudják itt verseidet. Nem részesült kigyelmed még oly meleg fogadtatásban, amilyenben itt leszen osztályrészed. Asszonyok, leányok, ifjak s öreg meglett emberek versenyre kelnek, hogy ki tud szebbet s jobbat írni. Hogy másról ne szóljak, hát csak Fábiny Juhannát, Béniné asszonyt említem; ez a poétalelkű hölgy nemcsak anyagiakkal támogatja irodalmi törekvésünket, de első helyen áll azok között is, kik teremteni, alkotni tudnak. Képzeld: versben levelez Gvadányi József tábornokkal és Csizi István főstrázsámszter urammal. A központ ennél a lelkes magyar hölgy hazánál van. Idejövünk össze esténként szép asszonyok, viruló leányok, ambiciós fiatal emberek s meglett táblalabirák. Tanc, zene s borozás közepett beszéljük meg irodalmi témáinkat s olvassuk fel irodalmi termékeinket. Nincs ennél kedvesebb mulatság a világon.

Csokonay — mert senki más az érkező vendég — elámulit régi kenyeres pajtásának elbeszélésén. Az az édes reménység, melynek hovániál Pozsonytól — Komáromig melengette már-már csüggedő leiket, kezdett aprópénzre darabolódni.

— Hallod e, Pista! én már szeretnék ahhoz a greciai Apollóhoz menni!

Folyt. köv.

a vármegyénkből távozó főispántól, aki főispánságának három éve alatt mindyájunk őszinte tiszteletét és szeretetét vívta ki magának. A lelkes óvációkkal telt közgyűlés után, amslyről már előzőleg említést tettünk, — déli egy órakor a Bars megyei Kaszinó termeiben volt a nagyszabású társasbéd, melyen a népszerű főispánt ismételtelen a legmelegebb ünneplésben részesítették. A harmadik fogás után dr. Bottka Győző kir. közjegyző, utána Mailáth István alispán, Pintér Károly apátlébanos és dr. Kail Antal törvényszéki elnök morzdotok szép pohárköszöntőket a főispánra, aki előbb a haza nagyságára és dicsőségére, majd Barsvármegye közönségének boldogságára emelte poharát. A távozó főispán, akit Aranyosmarót polgársága és a vendégek hosszú kocsisorban kísérték ki a vasuti állomásra, — a délutáni vonattal utazott el a vármegye székhelyéről.

— **A népszámlálás.** A központi statisztikai hivatal most teszi közzé, az 1910. évi népszámlálás adatait. E szerint a népeség minden viszonyban jelentkezik a rettenetes veszteség, amit a kivándorlás okozott az elmúlt tíz év alatt. Emiatt a természetes szaporodás növekedése ellenre kisebb az ország lakosságának számbeli szaporodása, mint az előző, 1890—1900 közötti évtizedben volt. A magyar birodalom összes lélekszáma: 20,886,487, 1,631,928 lélekkel több, mint tíz év előtt volt. A kivándorlás révén veszteségünk az utolsó tíz esztendőben: 645,510 lélek, míg 1890—1900. közt 166,746 volt. 1900-ban 9,672,400, 1910-ben már: 10,541,154 nő volt a magyar birodalomban. Tíz év előtt ezer férfire jutott 1009 nő, most 1019. Gyermekekben lévő (tizenöt éven aluli) lakosa 7,425,964 van a Magyar birodalomban. Produktív korban 11,749,433 lakos van. Megnövekedett az agkoruak száma és csökkent a hat éven aluinaké. A házások száma ugyanannyi, mint az előző népszámlálás idején volt. A népesség: 40.2 százaléka. Abszolút számban: 8,399,020 lélek. Az elváltak száma több, mint kétszeresére emelkedett (18,474-ról 39,342-re). A városokban persze nagyobb az elváltak aránya, mint a megyékben, de viszont örvendőesen emelkedik a házások száma is. Anyanyelv szerint így oszlik meg a magyar birodalom népessége: magyar 10,050,575, német 2,037,435, oláh 1,967,970, oláh 2,949,032, rutén 427,587, horvát 1,833,162, szerb 1,106,471 és egyéb anyanyelvű (szász, vend, cigány stb.) 469,225. A szoros értelemben vett Magyarországon ilyen a megoszlás: magyar 9,944,627, német 1,903,357, oláh 1,946,357, oláh 2,948,186, rutén 464,270, horvát 194,808, szerb 461,516 és egyéb 401,412. A magyar szaporodott 1,293,107 lélekkel, az oláh 149,627, a rutén 39,496, a szerb 23,779 és a horvát 3376 lélekkel. Az ország népességének szaporodásából 90.7 százalék a magyarság javára jut, a magyar birodalomban is 80 százalék. Legnagyobb a magyarság szaporodása a Nagy Alföldön (20.7%), Tisza jobbpartján és a Duna balpartján, ahol a tótságtól hódítunk annyira, hogy itt, a tótok főfészkeiben csak 0.5%-kal tudott szaporodni a tótság. Óriási módon gyarapodott a magyarság például Turóc megyében: 154.5%-kal. Ennél is nagyobb a szaporodásunk Zimonyban: 164.4%. És örvendőesen a magyarság előháadása Fiumében is: 128.5%, ahol tíz év alatt megkettősződött a számunk. Legkisebb a magyarság szaporodása a Tisza balpartján. A városok magyarosodása lendülettel jár. Különösen Pozsony és Kasza tettek ki magukat. A Magyarbirodalom valamennyi városát, tehát a társasországok városait is számba véve, 69.1 százalékról 73.7 százalékra szökött a városi lakosság közt a magyarok aránya. Az anyaországban eddig még nem tapasztalt mértékben emelkedett a magyarság aránya a népesség számában: 51.4 százalékról 54.5 százalékra. A magyar tudás mértékének emelkedésére nyilván jellemzőbb, ha csak az anyaországi adatokat tekintjük. Több az összes népesség 64.7%-a tud magyarul beszélni (11,820,416 lélek) az idegenajkuak közül 22.5%, ami azonban még mindig edeskeves. Mégis háromszázötvennyolcezerrel megfogytak a

össze a franciák ellen megvitandó felkelés ügyében, de hogy kisasszonyaitok poétáknak csaptak fel, ezt nem mertem volna hinni s Bachusara mondom, magom örüök neki, mert akkor hazajöttem.

— Mi hír Pozsonyban?

— Hogy mi hír? — Az országgyűlés feloszlott, a többi csomagommal együtt elküldtem még az elmúlt heten címre — nyomtatásban. Persze a legújabb számot hiába kerested. Biz' az Pistikám tuszul maradt Wéber Simon uramnál Pozsonyban mindaddig, míg a 300 pengő nyomtatási költséget ki nem fizetem.

— Ejnye az ágyelúsát, hisz' mi úgy hallottuk, hogy szépen jövedelmez szerkesztőjének a „Dietai Magyar Muzsa”.

— Az ám, szépen — hagyta reá keserűen a másik. — Tudod barátom a magyar urak nagyon szeretnek olvasni — kártyát. Irodalom, vers? — az csak a professoroknak, papoknak s egy pár megunkfajta boldokoknak való. Nincs nekünk olvasó közönségünk, barátom.

— Lehet, hogy Pozsonyban nem volt, de less és van Komáromban — kezdé most lelkesülten a fiatal fiskális. — Majd meglátod, micsoda irodalmi élet van itt, ha megismerkedel, a mi kis írói körünkkel. Tudod-e praeceptor uram, hogy itt mindenki ismeri a te neved és nincs összejövétel,

magyarul nem tudók és az anyaország lakosságának kétharmada beszél a nemzet nyelvén. A magyar birodalom lakosságának több mint a fele római katolikus (10,888,138), görög katolikus 2,025,508, görögkeleti 2,987,123, református 2,621,329 ágostai evangélikus 1,840,143, izraelita 932,458, unitárius 74,296 és egyéb vallású 17,452. Az irástudás erősen növekedett ugyan, de még mindig silányul állunk az elemi kultúra dolgában. A magyar birodalomnak hat évvel felüli népességéből 66.7% tud írni-olvasni (1910.-ban 59.3%) az anyaországban pedig 68.7%. A városokban a lakosság 85.4%-a irástudó. Legműveltebb városunk Sopron, ahol a hatévvel felüliek 95%-a irástudó. Budapesten 92.5%, ez az arány. Máramarosban és Szolnok-Dobokában 30% on is alul van az írni-olvasni tudók száma.

— **Kürthy Lajos báró Aranyosmarót díszpolgára.** Aranyosmarót képviselőtestülete múlt hó 28.-án tartott rendkívüli közgyűlésén báró Kürthy Lajost, vármegyei volt főispánját, a város felvirágztatása terén szerzett nagy érdemeiért egyhangulag Aranyosmarót díszpolgárává választotta meg.

— **A Lévai Szabadoktatási Egyesület** folyó hó 10. én kezd meg előadásait. **Köveskúti Jenő:** Törökország emelkedése, hanyatlása és bukásáról. **Berkó István:** A háborúról tart előadást. **Farkas Tivadar** pedig kisebb költeményeket ad elő: **Ady Endrétől,** **Heltai Jenőtől** és **Juhász Gyulától.**

— **Az eltörtölt ünnepek és a bíró-ságok.** A pápa tudvalevőleg egy iratában feleltetett: a híveket a miszhallgatás köteleessége és a szolgai munka tilalma alól Urnapján, Karácsony, Husvét és Pünkösd másodnapján, Gyertyaszentelő Boldogasszony (febr. 2.-án), Gyűlölcsojói Boldogasszonynapján (márc. 25.-én) és Kisasszony-napján (szept. 8.-án). Mivel azonban e napok ünnepeileg nem szüntette meg a pápa, az igazságügyi miniszter elrendelte, hogy a megjelölt napokra az igazságügyi hatóságok ügyvitelre szempontjából továbbra is ünneppapoknak kell tekinteni s a királyi bíróságok és a királyi ügyészségek részére kiadott hivatalos naptárban vörös betűkkel kell feltüntetni.

— **Ismeretterjesztő előadás.** A Kath. körben évről-évre ugy az ádventi, mint a nagyböjti időszakban rendeznek ismeretterjesztő előadásokat, a kör tagjai s a nagyközönség részére. Ez előadások sorozata a múlt vasárnapval vette kezdetét, mely alkalommal **Báthy László** prépost-plébános, a Kör elnöke a **Rozsפורuzs és Konstantinápolyról** tartott érdekes előadást. A kitünően sikerült 32 vetített kép csak fokozta a szép előadás értékét, melyet a nagyszámú közönség általános figyelemmel hallgatott. Az előadás iránti élénk érdeklődésnek legfőbb bizonyítéka az, hogy dacára a zuhogó esőnek, a kör tágas és nagy termében egy talpalattnyi tér sem maradt üresen. **Szanyó Etelka** egy monológnak ügyes előadásával, **Tessák Erzsike** pedig **Két lánya van a falunak** c. rapsodiával, melyet zongorán megépp technikával adott elő, nagy tetszést és sok tapsot arattak. — A mai előadás műsora: 1. Az orléans-i szűz, — vetített képekkel. 2. Szavalni fog: **Belopotocky Margit.** 3. Zongorán játszák: **Dodek Iona.**

— **Gyász hír.** A magyar néptanító-ság-nak egyik kiváló, derék tagja és munkása hunyt el. **Végh János** nyug. ref. tanító, akiben **Végh István** vámosiadányi tanító, a Borsod-Abaúj Általános Tanító-egyesület elnöke, edes atyját gyászolja, folyó hó 2.-án, délutén 74.-ik, boldog házasságának 53.-ik évében Moinszecsődön jobblétre szenderült. A megboldogult igen hosszú ideig működött a tanítói pályán mint kivételesen mintaképe a kötelesség buzgó teljesítésének és a gyermekeit a legnagyobb gondnal nevelő családapának. Halála szeltes körben keltett mély részvétet. Hült tetemetet e hó 4.-én délután 2 órakor a moinszecsödi reform. temetőben helyezték örök nyugalomra. — Áldás és béke porain!

— **Kabaré-estély.** A lévai áll. tanító-képző-intézet ifjúsága november hó 30.-án, a **Városi Vigadó** nygyterében táncol egy-

bekötött jótékonycélu kabaré-estélyt rendezett, mely egyuttal **Csierny Lajos** okl. tánctanító rendezésének táncpróbája volt. A táncot érdekes és minden tekintetben sikerült műsor előzte meg, melynek különösen zene- és énekszámait **Dusчек Ernő** zenetanár kiváló szakavatottságáról tettek tanubizonyosságot. Csak a győztes hadvezér korbált hathatja át az a jóleső érzés, amelyben **Dusчек** tanárnak volt része akkor, midőn **Bogya Kálmán IV.** éves növendék az ifjúsági zenekar élén a **Szépasszony in dulót**, — **Adler Sándor IV.** éves növendék pedig az ifjúsági énekkar előtt a **Népdal-csoportot** oly precízül dirigálták. Nem kevésbé sikerült a **Flórián Traján IV.** éves növendék által előadott **Házassági ajánlat** c. monológ, melynek **Gárdonyi Géza** a szerzője. **Andréaszky Jenő Katonásan** c. egy felvonásos vígjátékának ügyes és szinpadra termelt előadói voltak: **Nyiredy Erzsike** és **Skoff Mici**; ugyesintén a férfiszereplők is: **Flórián Traján IV. é., Rizinger János III. é., Huszár Dezső IV. é. és Skoff Gyula IV. éves.** Kitünően megállták helyüket. Végül **Briener Allquartett**-jében a következő növendékek remekeltek: **Bogya Kálmán, Kárp Miklós, Adler Sándor IV. évesek és Kovács István III. é.,** kiket **Virsik Imre IV. éves** zongorán kísért. Az élvezetes műsor után **Csierny Lajos** tanítványai a lévai zenekar kísérete mellett nagy animóval vizsgáztak egész — kiváló-gos-kivirradtig.

— **Képviselőválasztás.** Az aranyosmaróti munkapárt december hó 6.-án d. u. 2 órakor tartott jelölő gyűlésén **Belicza Pál** dr. ügyvédet jelölté képviselőnek. Miután elnökül **Pintér Károly** apát választott meg, küldöttség ment **Belicza Pál**ert, ki a jelöltséget elfogadta. Aranyosmaróton vasárnap d. u. 4 órakor tartja meg programbeszédét. A képviselőválasztás december 18.-án lesz. A neppárt dr. **Belicza Pálnak Jándoki-Madocsányi** volt képviselő személyében ellenjelöltet állit, akinek megválasztására azonban nem sok a remény.

— **E. Kovács Laura** folyó hó 12.-én csütörtökön d. u. 5 órakor a városháza dísztermében kezd meg a 4 estére tervezett előadásait. A négy előadásra szóló részvételi díj 5 korona, egyes előadások belépti díja 2 korona. — Előjegyzéseket elfogad Nyitrai és Társa r. t. könyvkereskedése is.

— **Karácsonyi estély.** A lévai iparos olvasókör karácsony ma-odik ünnepén az idén is megtartja szokásos estélyét, melynek műsorát, felolvasás, ének, magán és páros jeleneteket foglalkoztatni s melyek összeállításán most bu-gólkodik a kiküldött vigalmi bizottság. A részletés műsornak idején közölni fogjuk.

— **Eljegyzés.** **Konta Károly** kiskálnai ref. lelkész ma egy hete váltott jegyet **Galambos Lenke** urisánnal, nehai **Galambos János** volt tergenyei ref. tanító kedves leányával.

— **A nép téli gazdasági kiképzése.** Megyénkben is a tél folyamán több közönségen háziipari tanítás lesz és rendszeres gazdasági előadások sorozata. Valamennyi előadást az egyszerű gazdasági életben s a több termelés jegyében tartják. Mivel pedig több termelés jelszavát mással aligha oldjuk meg, mint rendszeres találkunkakkal és a föld jobb táplálásával, — vármegyénkben is az előadások nagy része műtrágyafélék ismeretetésére és alkalmazására lesz szorítkozá. Sajnos, hazánkban még mindig nem használják a gazdasági műtrágyát, mint más országokban, pedig a műtrágyákkal végzett kísérletesek fenyvesen bizonyítják, miocoda hasznos többlettermelés és mennyire gyarapítja azok használatát a jövedelmünket. Tényleg egyszerű műveléssel két magot hozhatunk onnan, ahol eddig csak egy szem van a gazdaságnak, arra igazán nem kell szót szaporítani.

— **Ötórás tea.** A Lévai Izraelita Nőegylet második ötórás teáját december hó 15.-én a **Lang** szálloda emeleti helyiségében tartja meg, melyre az egylet tagjait s azok vendégeit eszton tisztelettel hívja meg az elnökség.

— **Kitüntetett tűzoltók.** A körmöcbányai önkéntes tűzoltó-egyesület ma egy-

hete dísköszgyűlést tartott, amelyen szépséges kíséretben adta át **Szmethanovics** József polgármester a király által adományozott érmét annak a 12 tűzoltónak, kik több mint 25 éven át működtek a tűzoltás terén. A kitüntetettek között volt **Mayer Elek** főparancsnok is. Valamennyi kitüntetett meleg köszönetet mondott az elismerésért.

— **Újabb adó.** Azok a meghatalmazások, amelyeket bizonyos személyek adtak valakinek, hogy nevükre a postán érkező kű deményeket átvehessék, eddig díjtalanok voltak. Jövőre ezt sem lehet ingyen megtenni, mert úgy olvassuk, hogy az ilyen meghatalmazásért évente harminc korona fizetendő a postának.

— **Szerencsétlenség a bányában.** Körmöcbányáról jelentik, hogy ott **Prokain** Ágoston bányamunkás négy társával együtt a Ludovika nevű kincstári aknában dolgozott. A fölöttük levő rétegből egy tíz méter átmérőjű szikla **Prokainra** zuhant és agyonütötte. A szerencsétlen embert nyolc árvaja siratja. A hatóság megindította a vizsgálatot.

— **A lévai mozi** iránt a lévai közönség élénk érdeklődést tanusit, melyet eddigi felvételei után ítélve, meg is érdemel. Most a héten az **idegen madár** című drámája va óban remek szép volt s vele nagy tetszést aratott **Fertikó**. A tegnapi műsorból kimagaslak a **Fehér domingó**, **Pierre Wolf** híres színműve, amely eredeti párisi felvétel s ott több, mint 500 előadást ért. Ezenkívül több humoros jelenetet, majd Tirol több vadregényes táját mutatta be. Kellems meglepetést szerzett az érdeklődőknek az oxigénnek, a minden szerves lény élet-tőjének különböző hatásaiban való reprodukálása.

— **Kern Testvérek** fűszer-, csamege- és vasnagykereskedő cég dús választékú karácsonyi áriáját lapunk jövő heti számához mellékelni fogjuk, melyre olvasóink szives figyelmét előzetesen is felhívjuk.

Közönség köréből.

Nyilt levél

Léva város előjáróságához.

A járdafektetési szabályrendeletnek tudtunk szerint van egy szakasza, melynek értelmében folytatólagosan a város összes utcái el fognak látatni aszfaltjárddal.

Sajnos, ezen intézkedés a mai napig sem vitetett keresztül, pedig erre nagy szükség lenne s így nem kellene a házigazdákat várni, hogy kérjék a járdafektetést, mert est egyes házigazdák csökönységé miatt keresztül nem vihetjük, hanem a szabályrendeletnek ezek akarata ellenére haladék nélkül érvényt kellene szerezni.

A járdafektetés hiányát ilyen huzamosabb esős időjárás alkalmával érzik meg az ember, egyes forgalmasabb, mint a Rákóczi, Botka stb. stb. mellékutcaikon, mert nem csak az utast, hanem a kiépített vízelvezető csatornák is sárral telve vannak úgy, hogy kikérülni sem lehet. Hogy ne említsék többet, például a Botka-utcában öv. Bura Istvánné, öv. Akosy Jánosné, Agárdi Zsigmond előtt elutó vízelvezető csatorna mindig telve sárral, mely sem nyáron, sem ilyen sáros időben soha kitisztitva nincsen, ott a sár a legnagyobb mindig. Ebből kifolyólag tisztelettel felkérjük az igen tisztelt városi előjáróságot, hogy első sorban gondoskodjék a járdafektetési szabályrendeletnek teljes végrehajtásáról s addig is, míg mindentűt járdát állit, a fentemlíttet utcarészen, ha már egyebet nem is, de legalább hetenként egyszer vagy kétszer az általunk is fentartott és fizetett utcaseprők által tisztán tartatni s a sarat összekapartatni sziveskedjék.

Melyek után maradtam több adófizető polgártársam nevében

Léván 1912. december 4.

tisztelettel:
Tatár István.

Nyilvános köszönet.

Alulírtak a József Főherceg Tanítók Háza felügyelő bizottsága nevében ez uton is őszinte köszönetet mondunk ifj. Kriek Jenő urnak azon jólelkűségeért, hogy motorerőre berendezett fűrészt és tűzifa aprító baltájával a Ház által fogyasztandó tűzifának díj-talan felvágatására ajánkozott.

Léva, 1912. dec. 6.

Jaross Ferenc, Köveskúti Jenő,
gondnok. a felügyelő bizottság elnöke.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1912. évi dec. hó 1-től 1912. évi dec. hó 8-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Schwitzer Gyula Pártos P.	fiú	Pál
Stadler Lipót Schweiger R.	"	László
Gubo József Sabik Veronika	"	"

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
Kovács Lajos Laktis Mária	r. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Zilai Dezső	13 hó	torok lob.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula (rendőrkapitány)

Buza m. mázsánként 20 kor. 80 fillértől
21 kor. 40 fill. Kétszeres 16 kor. — fill. 17
kor. 60 fill. — Rors 18 kor. — fill. 19 kor
— fill. Arpa 17 kor. 80 fill. 18 kor. 40 fill.
Zab 20 kor. — fill. 21 kor. — fill. Kukorica
16 kor. — fill. 16 kor. 40 fill. —
Lencse 30 kor. — fill. 31 kor. — fill. —
Bab 24 kor. — fill. 25 kor. — fill. —
Köles 12 kor. — fill. 13 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös ló-
here természetűtől arankamentes 175—180
Vörös lóhere, kis aránkás 165—175 Vörös
lóhere, nagy aránkás 150—160 Lucerna
termesztől arankamentes 130—138 Lu-
cerna, világos szemű aránkás 115—102

Nyiltér.

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Enyhe, oldó háziszor mindazoknak, kik emésztés zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.
Egy eredeti doboz ára 2 korona.
Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

fájdalom csillapító, **bedörzsölés,** pító és erősítő
elismert, régi jóhírnévű háziszor szagát és hűlésből származó mindenre mű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára 1 kor. 2.
Kapható minden gyógyszerárakban és drogériákban.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész,
Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tusachbuen 9.

Az ar-maróti—gr-kovácsi-i vasut valószínűleg f. hó 14-én fog a közforgalomnak átadni. Ezen vonal állomásai közti forgalomban érvényes menetdíjtáblázatot lapunk jövő számában részletesen közölni fogjuk, de előzetesen jelezzük, hogy a menetdíjak Léváról a következők:

Hová:	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Aranyosmarót	2:30	1:34	0:90
Kovácsimocsár	1:40	0:74	0:50
Perlep	1:80	1:04	0:70
Petőtelep	2:10	1:24	0:80
Valkósz	1:60	0:88	0:60

Császárfürdő. Budapest. Nyári és téli gyógyhely a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú Kénes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kö- és márványfürdők: hőlég-, szénsavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen ivó-kúra és légzőszervek hurutos eseteiben a testi pangásoknál 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság

12251—1912. szám.

Barsvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Léva r. tanácsu városnál elhalálozás foytán üreseedbe jutott városi pénztárnoki, valamint ideiglenes előléptetés folytán megüresedő ellenőri és számtiszti állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

A felsorolt tisztviselői állások javadalmazása a szerint a mint az 1912. évi LVIII t. c. értelmében átalakítandó városi szervezési szabályrendelet a városi tisztviselőket az említett törvényhez tartozó C. vagy D. melléklet szerint fogja a fizetési osztályokba sorozni, a következők:

A pénztárnok törzsfizetése a X. fizetési osztály 3 fokozatának megfelelő évi 2000 kor. lakásbére 540 kor. vagy esetleg törzsfizetése a IX. fiz. osztály 3 fokozatának megfelelő évi 2600 kor. és lakásbére 600 kor. Az ellenőr törzsfizetése mindkét esetben a X. fiz. osztály 2 fokozatának megfelelő évi 2000 kor. és lakásbére 540 kor. A számtiszt törzsfizetése mindkét esetben a XI. fiz. osztály 3 fokozatának megfelelő évi 1400 kor. és lakásbére 480 korona.

A pénztárnokot és ellenőrt a legközelebbi általános tisztújításig, a számtisztet élethossziglan választja a képviselőtestület.

Mindhárom állás nyugdíjogosultsággal jár, a fennálló szabályzat értelmében.

A fennálló és átalakulandó városi szervezési szabályrendelet határozmányai folyamodókra kötelező, miért is a 60 és 62 §§-ok értelmében a választástól számított 15 napon belül a pénztárnok 2000 kor. és az ellenőr 1000 kor. óvadékot tartozik letétbe helyezni.

A pályázók az 1883 évi I. t. c. 18 §-ában és a szervezési szabályrendeletben megszabott minősítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, kitogástalan erkölcsi és politikai magatartásukat, okmányilag igazolni tartoznak.

Felhivom ennél fogva azokat, kik a jelzett állásokat elnyerni óhajtják, hogy kellelőleg felszerelt kérvényeiket Léva r. tan. város polgármesteri hivatalánál 1912. évi december hó 27. napjának déli 12 óráig annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező kérvényeket nem veszem figyelembe.

A választás határnapját 1912. december 28-án d. e. 10 órára tűzöm ki.

Aranyosmarót, 1912. november 27-én.

Mailáth s. k.

alispán.

101959, I. B. 1. 1912. szám.

Bükkmúfa eladása

vasuti kocsikba rakva.

A zsarnócai m. kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó bródi erdőgondnokságban az 1913—1916. években a kincstár részéről termelendő és a zsarnócai vasuti álmáson vasuti kocsikba rakva szolgáltatandó évi mintegy 1200—2000 köbméter bükkmúfa zárt írásbeli ajánlatok útján eladásra kerül.

Kikiáltási ár köbméterenkint 17 korona 20 fillér.

Bánatpénz 2200 korona.

Az ajánlatok legkésőbb 1912 évi december 19-én déli 12 óráig nyujtandók be Zsarnócán az erdőhivatalnál, ahol is azok 1912. évi december 20-án délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Árverési és szerződési feltételek, ajánlati űrlap és boríték a zsarnóca; erdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1912 évi november hóban.

M kir Földmívelésügyi Miniszter.

Urleány nevelőnői vagy üzletbeli állást keres prakszissal.

P. Fancsi Selmeczanya
Felső Rózsa-utca 70.

Bérbeadó

Bars megyében első minőségű mintegy
500 m. holdas birtok.

Feltételek megtudhatók
Dr. BURGER ÁRPÁD ügyvédi irodájában,
Budapest, Régi Posta-utca 5.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget,
hogy évek óta fennálló lisztüzletemben

cukor- és cukorkák
karácsonyfadiszek
valamint a legszükségesebb
fűszerárak is kaphatók.

— Tisztelettel —

özv. Grapka Józsefné.

Bérbeadó

circa 1000 holdas I^a birtok. —
Bővebbet AMSTETTER IMRE dohány-
nagyárusnál Léván.

4586— 912 tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A lévai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság köz-
hírré teszi hogy Baluzsai János végrehajtonak öz. Herc
Mihályné szül. Tariska Maria gyam által kébiselt kisk
ifju Herc Mihaly végre hajtást szenvedő ellenni végre-
hajtási ügyben a végrehajtási árverést a végrehajtást
szüvedő kisk. Herc Mihalynek a lévai kir. járásbírósg
területén Nagyköszmaly hömség határában tekvő és a
nagykoszmalyi 149 sztkjvben A 11 sor 502—b hrszamu
szautóban való 1—20 illeményére 32 korona, az ottani
279 sztkjvben A 1 8—10 sor 649, 650, 651 trszamu
1—4 telek után járó közös legelőben való 2—120 resz
illeményere 102 korona, 16 korona, illetve 32 korona,
kikiáltási árban — még pedig az ezen ingatlanok ra
a 149 sztkjvben C 2 a 279 sztkjvben C 34 t. alatt a
4333—904. tkvi szamu végzessel Herc Janosné szül.
Kriszsan Borbála javára bekebelezett özvegyi jog a 149
sztkjvben C 2 és a 279 sztkjvben C 35 t. alatt ugyan-
zen végzessel öz. Herc Mihályné Tariska Maria ja-
vára bekebelezett özvegyi jog fentartásával csakis azon
esetben adatnak el ha a lévai takarékpénztár kielégi-
tesére ezennel megállapított 2600 koronv vetelári ösz-
szeg megigértetik ellenkező esetben ezen ingatlanok a
fentebb részletezett szolgalmi jogok fentartása nélkül
fognak az ugyanakkor megtartandó újabb árverésen
árverestetni, — az ottani 120 sztkjvben A 1 1—7
sor 311, 397, 503, 601, 649, 650—651. hrszamu ingat-
lanbani 4—80 resz illeményre pedig azzal, hogy ezen
ingatlanok csak a C 17 t. alatt 4901—902 tkvi szamu
végzessel özvegy Herc Mihályné szül. Tariska Maria
javára bekebelezett özvegyi jog, a C 25 t. alatt a 4333
—904 tkvi szamu végzessel öz. Herc Janosné szül.
Kriszsan Borbála javára bekebelezett özvegyi joggal
terhelve 480 korona kikiáltási árban az árverést elen-
delte még pedig a Vhn 26 § alapján akként hogy
ezen határonapon a fenti ingatlanok a megállapított
kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladotni
nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1912 évi december hó 30
napján délelőtti 9 órakor Nagyköszmaly község ha-
zauai lész megtartva.

Az árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok
kikiáltási árának 10% -át készpénzben, vagy az 1881.
évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártólammal számított
és az 1881. évi 3333 szamu I. M. R. 8. §-ában kijelölt
óvadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni
vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánat,
pénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről,
kiállított szabályszerű elismervényát szolgálattai, mely
kitélezettség alól csak a Vhn. 21. §-ában megve-
szettek vannak felmentve.

A kikiáltási árnál magasabb ígérlet esetében bánat-
pénz a Vhn 26. §-ának megfelelően és az ott jelzett
következmények terhe alatt kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírósg mint tekkönyvi
hatóságnál 1912. évi okt. hó 11. napján. Pogány s. k.
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Dodék
kir. tkvvesztés.

KARÁCSONYFADISZ gyári árakban!

Mildegység sorozat elegendő egy nagy karácsonyfa részére és
tartalmaz uj, gyönyörű darabokat mégpedig: egy pompás
ezüst átvonatu csucsot és különféle phönixüvegéből készült
szép fantázia tárgyakat, léggömbök, lampionok, világítógolyók,
madarak, trombiták, csengetyűk, fajgyümölcsök, brilláns-
csillagok, tündöklő re fektorok, célszerű gyertyák, angyalhajak,
csodagyertyák, (Gnom-törpe-védjegyű csillagszóró gyertyák) stb.

I. sorozat tartalmaz	230 pompás darabot,	ára	K 8.50
II. " " "	180 " " "	" "	4.50
III. " " "	150 " " "	" "	3.50

Szétküldési telep: LÖBL GUSZTÁV, WIEN,
VI., Millergasse 42. utánvétellel, bérmentve az összes postaállomásokra.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. LÉVAN. Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült
házamban nagy választéku
állandó gépkiállítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világhírű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és
vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák
elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és
Schrantz-féle gözcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden
nagyágban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Pályázati hirdetmény.*)

A lévai ker. munkásbiztosító pénztár 2452/912. számú igazgató-
sági határozat alapján pályázatot hirdet évi 2000 korona fizetés és 540 kor.
lakkbérel díjazott ügyvezető igazgatói állásra.

A pályázóktól megkívántatik:

a) a középiskolai érettségi — vagy ezzel egyenrangú előképzettséget
igazolól bizonyítvány felmutatása;
b) pénztárorvosi bizonyítvány arról, hogy teljesen egészségesek;
c) hogy magyarul tudó, teljes körű állampolgárok;
d) igazolása annak, hogy ellenük a szolgálati és fegyelmi szabály-
zatok 6. §-ának b. pontjában, továbbá ugyanezen szakasz 10. bekezdésében
foglalt tiltó okok fenn nem forognak.

Az országos, — a helybeli — vagy más kerületi pénztárnál sikeresen
eltöltött szolgálati idő a pályázók előnyéül tudatik be.

A megválasztott ideiglenes minőségben alkalmaztatik és csakis a
pénztár mindenkori szolgálati és fegyelmi szabályzatának, a véglegesítésre
vonatkozó feltételeinek teljesítése után s legalább egy évi próbaszolgálat után
fog véglegesítettetni.

A megválasztott köteles állását a felszólítástól számított 14 nap alatt
elfoglalni.

Pályázati határidő 1912. évi december hó 30-án déli 12 óra, mely
időpontig a szabályszerűen felszerelt kérvények a lévai ker. munkásbiztosító
pénztár helyiségében benyújtandók.

Később érkező pályázati kérvények figyelmen kívül fognak hagyatni.

A lévai kerületi munkásbiztosító pénztár.

* A múlt hó 24. (47-ik számban) tévesen közölt hirdetmény hatályon
kívül helyeztetik.

Szállítás és fuvarozás

valamint költözködések
legfigyelmesebben és jutányos
árban elvállal

Spitz Armin szállító
Léva Szepesi u. 22.,

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál!
Vásárlásoknál azonban igyázzonk és határo-
zottan RÉTHY-fé-ét kérjünk, mivel sok haszon-
talan utánzata van. Az eredetinek minden
egyes darabján rajta van a Réthy név.
1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 korona.
Mindenütt kapható.

Maradékok minden elfogadható árban kaphatók.

MIELŐTT

karácsonyi szükségletét fedezné
saját érdekében cselekszik ha

POLLAK ADOLF

karácsonyi kiállítását meglekinti.

!! Remek kivitelű babák valamint játékaruk !!
szigoruan szabott árak mellett.

— Telefon 31. szám. —

Feltűnő olcsó

Karácsonyi ocassiot tart
november 15-től december 31-ig

Schönstein Henrik
divatáru üzlete

LÉVÁN, Petőfi utca.

Mélyen leszállított árban kaphatók:
Kosztüm kelmék, blúz és pon-
gyola kelmék, fekete és szines
selymek, kézi munkák. — —
Szörme áruk. — Vászón és
damaszt áruk. Barchettek és
az összes divat cikkek. Leg-
ujabb Richelieu és Madeira
— — — minták. — — —

Maradékok minden elfogadható árban kaphatók.

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru és vasnagykereskedése
ALAPITTATOTT 1881. L É V A. ALAPITTATOTT 1881.

Mindennemű fűszer- és csemegeárúk.
Naponta friss felvágott és prágai sódar.
Elismert legjobb minőségű kávék.
Valódi orosz teak és angol rumok.

Teasütemény, csemegebor, likőr, cog-
nac, déligyümölcs, dessert, cukorka s
mindennemű csemegek a
legjutányosabb árakon. — — —

Magyar gyártmányu folyton égő kályhák, fa- és széntartók,
kályhaellenzők, szesz-, szén és villamos vasalók, gyorsforralók,
kávé- és teafőzők, húsvágógépek, konyhamérlegek, valamint
VARRÓGÉPEK stb. állandó nagy raktára.

Gyári raktárt tartunk a legalkalmasabb

tiszta aluminium és valódi nikkel
főzőedényekből, modern háztartási és konyhafelszerelési cikkekől.

Ma moziba megyünk!

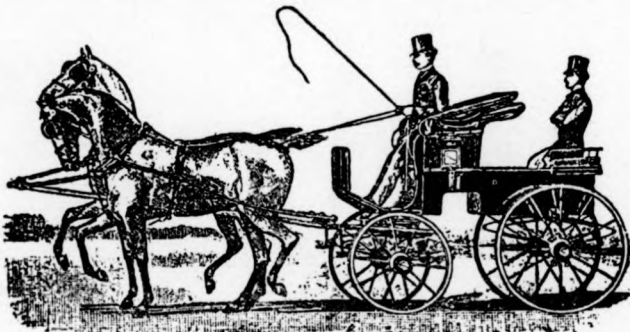
Az APOLLO mozgósínház mősora érdekes.

GYÖRGYI LAJOS

Nagy ipari üzemmél berendezett kocsis és auto gyártási telepe, valamint lószerszám nagybani készítése és raktárai

LÉVÁN.

Uj kocsis rendelés 20 nap alatt teljesen kész.

Egy új kocsis gyártási képesség 100 darab.

Ajánloma nagy üzemmél készült **kocsis és lószerszám nagy raktárait**, hol állandóan nagy választékban különféle **izléses kocsik és lószerszámok** kaphatók kedvező árban, **kocsis vasrészeket és szekrényeket** külön is eladok **kocsis építéshez**.

Kocsis gyártásomról sok elismerő jó levelek kezemben.

Autok gépezeten kívül ujonnan készülnek **divatos alakokban és átalakítottak a legrövidebb idő alatt**.

Becsés figyelmébe ajánlom továbbá **bőr diszműaraktáramat** nagy választékban kaphatók **utazó angol tehén bőr táskák, szivartárczák, pénztárczák stb. utazó kosarak, kofferek és ládák Vadászati és lovaglási felszerelések, istálló szerek, jó gyártmányu lópokróczok és szőrtarisnyák** gyári raktára.

Használt könnyebb kocsikat megveszek vagy becserelek.

Kiadó üzlet és lakás.

Kálnai-utca 23 számú házban **1 üzlet-helyiség** hozzávaló lakással és pincével és Ozman-téren szintén **1 üzlet és lakás** pincével és ugyancsak ott **1 lakás** (2 szoba, konyha s pince) is kiadó, Bővebbet **Monaco Mosenál, Léva**

WASHALL

legjobb mosószer

Washall Company Wien
II. Kurzbauergasse 3.

Kapható **KNAPP** drogériában **LÉVA**.

„AZ OLLA”
szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van.
Két évi jótállás.
Ára ucatonként, 4.—, 6.—, 8.— és 10. korona

Az „OLLA”
200 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva Kapható az ország minden gyógyszerárcaán és jobb drogériákba.

Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csak **OLLA-t** adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót” feldicsérni: Az elárúsító helyek kimutatását. Árjegyzéket és eredeti propaganda reklámat ingyen küld az

„OLLA” gummigyár Wien. H/437 Praterstrasse 57

Kapható **Léván: KNAPP I. drogériájában** s **PICK EDE** illatszerezs-üz'etében.

Köhögés

rekedtség, katarut és elnyálokadás, görcs és hörghurut ellen ne vásároljon mást, mint a finomizü

Kaiser-féle **Mell Caramellet** a „Három fenyő“-vel

6050 drb. orvosok és magánorvoktól származó bizonyítvány igazolja a biztos eredményt. Csomagokban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fillér. Kapható: Dezséri Boleman gyógyszerárcaán és Knapp Ignác drogériájában **L é v á n.**

HOLZMANN BÓDOG divatárúháza LÉVÁN Kossuth Lajos tér.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO

november hó 30-án vette kezdetét, mely alkalommal az összes téli árúk és egyéb férfi és női ujdonságok, melyeknek helyszűke miatt csak egyes cikkekkel sorolhatok fel u. m.: **női és leányfelöltők, ruhakelmék, flanell és mosó barchetok, vászon és asztal-neműek, szörme gallérok és karmantyúk, férfi téli sapkák, nyakkendők stb.**

mélyen leszállított árban kerülnek eladásra.

Az idei occasiót nagy arányokban rendezem és tekintettel az árak rendkívüli olcsó voltára a vásárlás nagybecsű vevőim részére nagy pénz megtakarítást jelent. — Amidőn még kiemelem, hogy nagyobbított áruházamban férfi és női kész fehéreneműek valamint **egész menyasszonyi kelengyék** raktáramon készen igen jutányosan kaphatók. — Különlegesség: a legjobb férfi és női ernyő beszótt védjegy **Ezer napi jótállás Léván** kizárólag csak nálam kapható.

Telefon szám 25.

Maradékot fél árban.